

Hz. Ali Dönemi

İçindekiler

- [Hz. Ali Dönemi](#)
- [Cemel Savaşı \(Basra Savaşı\) \(656\)](#)
- [Siffin Savaşı \(657\)](#)
- [Hakem Olayı](#)
- [Nuhayle ve Nehrevan Savaşları](#)
- [Hz. Ali Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde](#)

Hz. Ali halife seçildiğinde ilk iş olarak [Hz. Osman zamanında atanmış olan valileri](#) görevden almıştır. [Hz. Osman Dönemi](#)'nde var olan sorunların devam etmesi ve iç savaşlar nedeniyle fetih yapılmayan tek dönem Hz. Ali Dönemi (656-661)'dir.

- **Hz. Ali'nin tam adı nedir:** Hz. Ali (Ali bin Ebû Tâlib)
- **Hz. Ali'nin Lakabı Nedir:** Kerremallâhü Veche **Anlamı:** Allah vechini (yüz, yön, taraf) mükerrerem (şerefli) kılsın
- **Diğer Lakabı:** Ali el-Murtazâ **Anlamı:** Allah'ın razı olduğu kişi, kendisinden razı olunan kişi

Hz. Ali Döneminin Önemli Olayları: [Hz. Osman'ın öldürülmesinden](#) sonra halifelik ve devlet başkanlığı Hz. Ali'ye teklif edildi. İlk başta bu teklifi kabul etmeyen Hz. Ali müslümanların önde gelenlerinin üstelemeleri sonucunda halifelik görevini üstlendi. Merkezi otoritenin zayıfladığı bir dönemde devlet başkanı oldu. Halifeliğini, Ümeyyeoğulları ([Emeviler](#)) ailesinden gelen Muaviye ve Hz. Ayşe taraftarları kabul etmedi. Bu karşı çıkışlar iç kargaşaları daha da körükledi.

İslam devletinin yeni toprak kazanamadığı bir devirdir. İslamiyetin yayılması da yavaşlamıştır. Hz. Ali ile [Peygamber](#)'in eşi Hz. Ayşe arasında **Cemel (Deve) vakası** vuku buldu. Hz. Ali ve Ümeyyeoğullarından Suriye'y vali olarak tayin edilen Muaviye arasında Siffin Savaşı meydana geldi. Savaşı kaybedeceğini anlayan Muaviye halifelik ve devlet başkanlığı probleminin Hakemler tarafından çözüme kavuşturulmasını istedi.

Hz. Ali kabul ettiği bu istek "**Hakem Olayı**" olarak bilinir. Hakem Olayı'ndan sonra Müslümanlar arasında çekişmeler ve bölünmeler başladı. Kargaşanın büyümesi üzerine Hz. Ali suikast ile yaşamına son verildi.

Cemel Savaşı (Basra Savaşı) (656)

Hz. Osman'ın katillerinin bulunmasında yavaş davranıldığını ileri süren Hz. Osman'ın akrabaları, Şam valisi Muaviye ve Hz. Aişe, Hz. Ali'nin halifeliğini tanımamışlardır. 656 yılında, Halife Ali bin Ebu Talip ile Hz. Aişe'nin taraftarları arasında, Basra'da gerçekleşen Cemel Savaşı'nı Hz. Ali kazanmıştır. Cemel Savaşı **Müslümanlar arasındaki ilk iç savaştır**. Bu savaştan sonra Hz. Ali devlet işlerini daha rahat yürütmek için başkenti Medine'den Kûfe'ye taşımıştır.

Siffin Savaşı (657)

Hz. Ali ile onun halifeliğini tanımayan Şam valisi Muaviye arasında bugünkü Rakka şehrinin doğusunda yapılan savaştır. Savaş esnasında Muaviye tarafında bulunan Amr ibnül As'ın mızrakların ucuna Kur'an-ı Kerim'i astırmasıyla savaş durmuş ve Kur'an-ı Kerim'in hakemliğine başvurulmasına karar verilmiştir.

Hakem Olayı

Hz. Ali adına Ebu Musa El-Eş'arî Muaviye adına da Amr ibnül As hakem seçilmiştir. Toplantıya gözlemci olarak Abdullah bin Ömer, Abdullah bin Zübeyr ve Muğire bin Şu'be de katılmıştır. Hakemler önce Hz. Ali ile Muaviye'nin azledilmesini (görevden alınmasını), sonra da yeni halifenin bir şûra (heyet) tarafından seçilmesini kararlaştırılmıştır. Hz. Ali'nin halifesi Ebu Musa alınan karar gereği Hz. Ali'yi azletmiş söz sırası Amr'a gelince o, verdiği sözü tutmayarak azledilmiş olan **Hz. Ali'nin yerine hilafet makamına** Muaviye'yi tayin ettiğini açıklamıştır. Bu durum karışıklığı bir kat daha arttırmıştır. **Hakem olayından sonra İslam toplumu;**

1. Hz. Ali taraftarları (Şiiler),
2. Muaviye taraftarları,
3. İki tarafı da reddeden Hariciler olmak üzere üç gruba bölünmüştür.

Nuhayle ve Nehrevan Savaşları

Hz. Ali ile Hariciler arasında yapılan savaşlardır. Hz. Ali savaşları kazandıysa da Hariciler yok edilememiştir. 661 yılında Hz. Ali'nin Hariciler tarafından şehit edilmesiyle **Dört Halife**

Dönemi sona ermiştir. Hz. Ali'den sonra büyük oğlu Hz. Hasan 6 ay kadar halifelik yaptıysa da Muaviye'ye karşı halifelikten çekilmiştir.

Hz. Ali Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

Hz. Ali dönemi fetihler açısından kendinden önceki üç halife döneminden farklıdır. Bu dönemde fetihler durmuştur. **Hz. Ali Döneminde Fetihlerin durmasının en önemli nedeni** ise yaşanan iç karışıklıklardır.

Deve Olayı (Cemel Vakası) Talha, Zübeyir, Hz. Ayşe, Muaviye, **Hz. Osman'ın katillerinin** bulunmaması üzerine Hz. Ali'nin halifeliğini tanımadılar. Müslümanlar arasında yaşanan ilk ciddi iç çatışmadır. Hz. Ayşe ile Hz. Ali taraftarları arasında Küfe'de çatışma meydana gelmiştir. Çatışmadan sonra Hz. Ali tarafından devletin merkezi Medine'den Küfe'ye taşınmıştır.

Sıffin Savaşı, Müslümanlar arasındaki ilk iç savaştır. Şam valisi Muaviye, Hz. Ali'nin halifeliğine karşı çıkarak kendi halifeliğini ilan etmiştir. Bunun üzerine iki taraf Sıffin bölgesinde karşı karşıya gelmişlerdir. Savaşı Hz. Ali tarafı kazanmak üzereyken Muaviye halifelik sorununun çözümü için hakem önerisinde bulunmuştur.

Hakem Olayı: Halifelik sorununun çözümü için yapılan görüşmeler sonrasında Hz. Ali ve Muaviye dışında başka birinin halife olması kararlaştırıldı. Hakem olayında da çözüm olmayınca Müslümanlar üçe ayrılmıştır. Muaviye'den yana olanlar, Hz. Ali'den yana olanlar ve onlara karşı olanlar (Hariciler). Hz. Ali'nin şehit edilmesiyle **Dört Halife Dönemi** sona ermiştir. Hz. Ali'nin büyük oğlu Hz. Hasan 6 ay kadar halifelik yapmış sonra kendi rızasıyla halifeliği Muaviye'ye bırakmıştır.

Sıffin Savaşı ve Hakem Olayı Başka Bir Kaynak

Hz. Muaviye, Hz. Osman'ın katillerini yakalama bahanesi ile harekete geçmiş bu olay Sıffin Savaşına neden olmuştur. Hz. Ali galip gelecekken Muaviyenin ordusunun mızrakların ucuna Kur'an-ı Kerim yapraklarınının takılması savaşın durmasına ve Hakem olayına neden olmuştur.

Hakem olayından sonra Müslümanlar, Şii (Şia- Hz. Ali taraftarları), Emevi (Sünni-Hz. Muaviye taraftarları) ve Hariciler olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bu dönemde iç karışıklıklar çok olduğu için yapılan fetihler durmuştur. Hariciler 661'de Hz. Ali'yi şehit etmişlerdir. Böylece dört halife dönemi bitmiş Emeviler dönemi başlamıştır